

sele mi je reberce strl, tudi jaz sem se v staroslovenskem prajeziku zval: bramkaras, kakor se lahko bere v leंबरških letopisih, pozneje brankar, bränkar, in ker zavoljo splošnega preganjanja ali „preganiana“ je moj brenk zmirom slabejši postajal, zato sem spremenil rodegā gutturalca **k** v mehkejši **c**, in brenčeči gromeči **r** v milejši **l**, in celó glasnik **a** se je prekopicnil v **e**. Postal sem iz bramkara bren-celj, kakor Fränzel iz Franka.

Moj lepi glas se je ljudem tako dopadal, da so stari Slovenci celo orgle in bobenj imenovali: bren-calo.

Kakor moja unukinja muha je bila ljubimka Belboga Svetovitova, tako jaz največi prijatelj Perunov, kateri samo ne pere (ferit), temoč tudi brni, brenči, zato so ga stari Slovenci tudi imenovali: Bram, Bran, kakor Grki svojega Zeusa: βρόμιος, βρονταῖος, Rimljani: Brontes itd.

Moje ime je sorodno z grškim βρέμω, latinskim fremo, in nemškim brame, brume.

V Ljubljani sem zeló omedlel; zgubil sem vampič, in iz tolstega Staroslovenca bramkara postal sem suhi bren-celj, pa saj se drugim stvarém tudi taka godi; stari Slovenci so nekđaj še imeli ostri: „ženlec“, mladi Slovenci že imajo precej topi „žalec“; nekđaj so stari Slovenci imeli mastni četrtak in pentek, sedaj imajo že medli „petek“ in celó „patek.“

V nekterih krajih po Štajarskem me celó imenujejo: fre-celj, ker več močno ne brnim, temuč še le frnim, kakor ljudje tudi ne znajo več bučeti, temuč le že medlo fučkati.

Toliko sem moral za obrambo reči, da me moji rojaci ne bodo več imeli za „sumnega“ ali švicarsko-bavarskega pritepenca. Moja korenika je tako slovenska, kakor bhran indijanska, βρέμω grška, fremo latinska, brume nemška. Da so mi Slovenci **r** pred **e** postavili, tega nisem jaz kriv, kakor ne vreteno in vrata, ktera se vrtita ne pa vretita. Da so mi reberce strli in da več ne brnim in ne bremčim, kakor še poljski „chrzascz brzmi v trznie“, temuč le brnim in brenčim, tudi tega nisem kriv sam, kakor dosti drugih besed ne, v kterih je **n** namesto **m**-a stopil.

Vendar še nastroj, kateri moj glas posnema, in se veli: brumda, brumba, brumbica (Maultrommel), ima prvotni **m**. Branim si še tudi svoj sufiks: elj. Ako je prijatelj to, kar prijatelj (kakor se še na Štajarskem kraj Mure sliši), sem tudi jaz bren-celj, brenkar ali bren-car.

Nič mi ne zamerite, moj dragi prijatelj; le kar naravnost v slovensko-nemški besednjak me postavite, ako ste že prišli do mojega imena kot poštenega domačina, ne pa tujca. Da ste mi zdravi!

Vaš

ponižni sluga

Bren-celj Obadovič.

Dopisi.

Iz Dunaja — nam je poslal deželni in državni poslanec kranjski gosp. prof. dr. Klun sledeči dopis: „Slavno vredništvo! lepo prosim, da vzamete te-le vrstice v svoj občecenjeni list. Predsednik kupčijske akademije vitez Schey je na vprašanje, ki ga je v občnem zboru 29. aprila stavil dr. Mayerhofer, odgovoril to, da sem obljubil, da se odpovem profesuri (učiteljstvu) na kupčijski zbornici. V pismu, ki sem ga 2. dne t. m. pisal upravnistvu, sem rekel, da predsednikov odgovor na ono vprašanje je le tadaj resničen, ako se spolnijo pogoji, ki sem jih povedal predsedniku, upravnistvu in ravnatelju akademiskemu. Ti pogoji so: 1) Pred začetkom letošnjega državnega zbora pro-

sim odpusta (urlavba) do konca letošnjega šolskega leta; 2) za ves čas tega odpusta ne zahtevam ne krajcarja svoje plače; 3) h koncu šolskega leta se odpovem svojemu učiteljstvu. — Eno uro pred gori omenjenim občnim zborom sem prejel od upravnistva pismo, v katerem se mi pravi, da mi upravnistvo vzame službo, ako se jej sam ne odpovem do začetka državnega zbora. — Na to pismo in nanašaje se na moje gori naznanjene besede in na odgovor predsednikov, sem v pismu od 2. dne t. m. prašal upravnistvo: ali ostane pri svojem sklepu, ki mi ga je vedeti dalo, — ali pa da sprejme moje pogoje? Od odgovora na to vprašanje bode zaviselo, kako bodem dalje ravnal o tej zadevi. — V seji 8. dne t. m. je upravnistvo sprejelo moje 3 pogoje. S tem je tedaj djansko priznано to načelo (princip), da profesor na dunajski kupčijski akademii sme tudi deželin poslanec biti. To sem hotel izpravdati. Res, da v priznanje tega načela sem svojo službo žrtvoval; al pri vsej tej pravdi ni mi bilo za mojo službo ali za moj osebni dobiček, — ampak le za pravo in za pravico. Zadovoljen sem, da sem to dosegel.“

Iz Dunaja 12. maja. ☺ Natolcevali so nas Slovane, da smo protivniki „sprave z Ogri“ in zapodili so deželne zbore, o kterih so se bali, da nočejo na vrat na nos skočiti v naročje Magjarom. Kako so tu in tam vladini organi delali ob novih volitvah, dovolj je znano; zato molčim o tem; saj to še vse čutimo le preveč! In kaj neki je nasledek silnega terorizma, ki so ga napeli zoper „federaliste.“ Edini ta, da centralisti se zdaj še huje zoperstavljaajo oni v neobkovanani „spravi“ kakor Slovani. Naslovu „Verfassungstreue“ je odkljenkalo, — začela se je kristalizacija različnih strank, al vse drugače, kakor so si jo domišljevali „ustavoljubci“ februarja in marca meseca. Med nekdanjo „ustavoljubno“ stranko ali, bolje rečeno, med stranko „nemško“ je razpor tak, da nobena strančica te stranke sama za se v državnem zboru si ne more gotova biti večine, še manj tiste dvojne tretjine, ktere je po februarski ustavi treba za premembo ustave. Dvalisti brez pogojev so bele vrane; taka mala peščica jih je; nekdanji avtonomisti so le še zgodovinski spominek; oni so ali „zmerni“ ali pa „nepogojni dvalisti.“ Zmerni se o ogerski spravi bližajo centralistom, kterim je ta sprava po volji o državopravnih zadevah, nikakor pa o finančnih in sploh o državno-gospodarskih vprašanjih ne. Če bi se tudi federalistični Slovani dovršeni „spravi“ ukloniti morali o državopravnem oziru, stojé vendar v finančnih in sploh gospodarskih zadevah med tisto stranko, ktera si na zastavo svojo piše besedo: „ne moremo.“ Po vsem tem je očitno, da vprašanje o spravi z Ogri ne bode tako gladko in brzo se rešilo, kakor so si to domišljevali nekdanji „ustavoljubci“ takrat, ko so kamnje in blato metali na svoje protivnike. Slovenci bojo menda skušali s Poljaki najpred se porazumeti, da vidijo, ali jih je še volja in za koliko se držati vzajemnega programa. Ako so Poljaki in Slovenci edini, složni, bodo oni odločevali, kam se bode pri sklepih državnega zbora nagnila vaga. Za Slovence utegne po takem bolje biti, kakor se je izprva mislilo. Z ozirom na te okoliščine utegne tudi to biti, da podpredsednik državnega zbora se bode vzel iz slovanskega tabora; govori se, da bode dr. Florijan Ziemialkowski, Slovincem znani in priljubljeni družnik. — O dr. Giskri se govori, da bode predsednik. On bo v državnem zboru predlagal, da se popolnoma prekličeno va rekrutna postava. Kranjski deželni zbor je v poslednji seji prosil, naj se saj začasno

odloži ta postava, pa ni bil uslišan. Zdaj pa se utegne tej postavi v državnem zboru še huja primeriti, in gotovo je, da kranjski poslanci bodo radi glasovali za ta predlog. Dr. Giskra bo tudi predlagal, naj za gotovo odloči, koliko naj cesarska armada ob mirnih časih šteje vojakov. Ker ima Avstrija doma dokaj opravila in se zdaj ne more vtikati v velike vojske, zato bi utegnili 150.000 vojakov za mirne čase dovolj biti; le toliko smo jih imeli pred 1848. letom, in to je le polovica tega, kolikor jih imamo zdaj. Po takem bi se krvavi davek, ki tare gospodarske razmere našega cesarstva še bolj kakor denarni davek, na blagor vsaki deželi zelo zmanjšal. Tudi o tem vprašanju bode menda državni zbor edinih misli. — V sredo pride minister Beust iz Pešta nazaj in zvečer je spet pri njem shod državnih poslancev. Tako imenovane „konferencije poslancev“ so vsak ponedeljek in petek v „stari orožnici;“ tudi naš poslanec dr. Klun se jih udeležuje, ker se v teh skupščinah nič ne sklepa, ampak le vsak svoje reče. — V saboto, 10. dne t. m. je profesor dr. Klun zadnjikrat bil v šoli kupčijske akademije ter se s kratkim, pa tehtnim govorom od svojih učencev poslovil. Študentje so potem poslance poslali ljubljenu učeniku v slovo, in tu se je videlo, kako radi so ga imeli in kako rad jih je imel tudi on. Gosp. dr. Klun, česar imé slovi deleč čez meje avstrijske, bode zdaj svojo delavnost posebno obračal na svoja dva narodno-gospodarska časnika „Volkswirth“ in „Assekuranz“, ktera sta med trgovci, obrtniki in kmetijskimi gospodarji zelo razširjena in visoko cenjena. Vrli naš rojak dr. Klun je tedaj zgubil službo, za to, ker učenik ne more biti poslanec, kakor kupčijska akademija dunajska pravi. Čuda, da drugi in celo cesarski učeniki pa vendar brez strahu, da bi službo zgubili, sedijo v državnih zborih. Uganjka k tej zastavici je menda le ta: Klun je zastopnik in branitelj slovanske ravnopravnosti, in to je nemškemu „Verwaltungs-rath-u“ trn v peti!

Iz Ptujja. — 23. maja t. l. dopoldne ob 11. uri ima čitalnica ptujška občni zbor. Na dnevnem redu stoji: 1. Sporočilo podpravnatelja o družbini delavnosti v preteklem letu; 2. sporočilo blagajnika; 3. volitev odbora; 4. predlogi in nasveti posameznih udov. — Po shodu je skupni obed, zvečer pa „beseda“ s petjem, glediščino igro in plesom. — Pred zborom ob 1/2 10. uri je črna maša za bivšega ravnatelja Čuček-a. — Uljudno se vabijo vsi udje, da se udeležijo zboru, obeda in besede, in da počastijo spomin ravnatelja Čuček-a sè svojo nazočnostjo.

Iz Gorice. (a+z). (*En večer v pivarni pri „Katarini“*). Ko so tukajšni gimnazijalci izvedeli, da je po vseh slovenskih pokrajinah znani slovenski pesnik g. Miroslav Vilhar došel v Gorico, se jih je obilo zbralo v gori omenjeni pivarni, kjer so sè Solkanskimi fanti vred svojega preljubega gosta željno pričakovali. Ko naš pesnik v dvorano, čez in čez napolnjeno, stopi, zagromé živio-klici, da se je dvorana tresla. Ko se vsi posedejo, zažvrgolé goriški slavčeki mило melodijo, in ko velik dijaški zbor odpoje, vstane neki sedmošolec in pozdravlja v izvrstnem govoru, v imenu vseh dijakov, ljubljene pesnika. Živio-klicev zopet ni bilo ne konca ne kraja. Vrstile so se potem raznovrstne slovenske, hrvaške, srbske in česke pesmi, ktere so dijaci z gromovitim ploskom zvrševali. Po petji pa je naš pesnik mlado, kakor okoli svojega očeta zbrano družinico sè svojimi medenimi in okroglimi pesmicami, in sè svojim humorom razveseljeval tako, da je vsem srce igralo veselja. To je bil večer, kakoršnega ni še doživela goriška mladina. Še le pozno v noč smo se ločili v sladki zavesti, da ne pozabimo večera radosti polnega. Ti pa,

draga domovina, s ponosom moreš gledati na tako za izvrstne rodoljube vneto in jim hvaležno mladino. Dokler ti živi taka mladež, ni se ti bati, da bi propala sveta narodna stvar naša!

V Volčeh pri Tmini 8. maja. — Z veseljem naznanjamo, da 25. aprila t. l. je c. k. namestništvo v Trstu potrdilo pravila našega „bralnega društva“, čegar glavni in edini namen je ta, da ukažljivo ljudstvo za majhen denar potrebno berilo dobiva.

Iz Otoka. (*Očitna zahvala*). Sè srčno radostjo pozdravili smo v „Novicah“ 17. pr. m. iz Kroke poslano očitno zahvalo do sl. deželnega odbora v belej Ljubljani zaradi prepotrebne razpošiljanja stenografičnih zapisnikov našim zapuščenim občinam. Hvala Vam, vrli Kroparji, da ste ravno Vi prvi javno sprožili blago misel, ktera je gotovo uže dolgo tlela v vsacem poštenem sercu.

Z Vašo zahvalo sl. deželnemu odboru tudi mi tu očitno svojo pristrčno strinjamo s preponižno prošnjo, naj bi slav. dež. odbor blagovolil stenografične zapisnike od vsake seje — prej ko mogoče nam sproti pošiljati, da po tej poti precej lahko natančno izvemo važne obravnave svojih zastopnikov, o čemur nam časniki le površno ali pa — če jim bolje kaže — še celo inostransko donašajo. — Naši pogumni narodni poslanci naj so pa prepričani, da bodo njihove trudapolne prizadeve kmalu obrodile obilen sad — ponosno narodno zavest v javnosti in pravo politično zrelost! — Slava!

Občina mošenjska v Otoku 4. maja 1867.

Janez N. Avsenek, župan.

Tomaž Grilec.

Matej Ambrožič.

Črnomelj 10. maja.* — Po dognani volilni bitki je tudi pri nas nastopilo mirnejše vreme. Pazljivo zdaj vse le gleda na hrvaški zbor, kaj bo on dognal. Bog daj, da mu blagi njegovi nameni po sreči stekó! — Sprejmite zdaj nektare drobtinice iz naše zemlje. Nedavno pridrdra proti večeru D. D. iz M. z očetom svojim. Pripovedujeta nam, da pri kipcu na kočevski cesti poleg Svibnika je zaklad (šac) zakopan. Brž se z orodjem vzdigneta na delo M. B., M. L., L. P. in J. K. Kopali so skupaj ponoči in zaklada iskali, — a ničesa niso dobili. Smejati sem se moral, ko se mi je pripovedovalo, da je M. B. pred razpelo (krucifiks) na kolena padel in tako-le zaklada prosil, da bi čez noč obogatel: „Bog daj in mamka Božja, da bi šac dobili!“ Nisem si mogel kaj, da ne bi bil odgovoril na to, da zemlja ima res veliko zakladov; naj le prav prav pridno kopljejo in vsako leto kopljejo, pa umno obdelujejo zemljo, gotovo najdejo „šac.“ — Naš novi odvetnik gosp. dr. Dragotin Breznik biva že od 6. u. m. tukaj; še predno je k nam prišel, smo že izvedeli, da je vnet za pravično našo narodno stvar. Dobro! Saj vsak pošten človek mora to biti; tudi naše krasotice prebirajo marljivo slovenske časopise in knjige. Slava takim vrlim hčerkam matere Slave!

Iz Kranja 13. maja. — Ne da se tajiti, da se muzikalno izobraženje v sedanjem času prištevava neobhodnim pogojem obče omike in pritegniti se mora onim, ki si prizadevajo, da se to izobraženje čedalje bolj razširja. Tudi pri nas je dokaj oseb, ki bi se radi izurjevali v tej umetnosti; povzdignilo bi se s tem ne samo naše društveno življenje, ampak, kar je še potrebnejše v našem mestu, tudi cerkveni godbi bi si na kolikor mogoče višjo stopnjo pomagalo. Da se pa vresniči želja ta, treba nam je pred vsem osnovati kak zaklad, iz kterega bi se mogel plačevati v muziki temeljito iz-

* Na priloženo drugo pismo odgovorilo se bode pismeno.

urjen učitelj. Z veseljem smo tedaj sprejeli te dni sporočilo, da ni samo mnogo naših mestjanov istih misli, ampak da že tudi nevtrudljivi gosp. France Kadilnik, ki si je tudi mnogo prizadjal, da smo dobili telegrafsko postajo, nabira podpise v ta namen. — Bog daj srečo! — Beseda 5. maja v čitalnici naši bila je zelo zanimiva in vredna, da jo v spomeniku naše čitalnice posebno zaznamvamo. Odlikoval se je slavnoznani pevec opere gosp. Melkuš. Izbral si je tri posebno lepe pesme, ktere je pel v slovenskem, italijanskem in nemškem jeziku. Da je bil z živahnimi dobroklici sprejet, mi pač dostavljati treba ni. Ravno tako hvaležni smo bili tudi gospodom pevcem, ktere so to pot dobrovoljno podpirali gg. dijaki dunajskega vseučelišča, in ki so prav izvrstno peli dva kora „Što čutiš“ in „sabljica moja,“ kakor tudi gospodičini J. P., ki nas je zopet razveseljevala s prijetnim svojim glasom. — Preteklo nedeljo ob 4. zjutraj pa je napravil naš „Sokol“ svoj prvi letošnji izlet. Romal je k sv. Joštu, kamor ga je sprejelo mnogo naših mestjanov in prav lepo število naših krasotic. Pri sv. maši so „Sokolci“ peli in stregli. Po službi božji bil je zajuterk pod lipo; nenavadna radost je kraljevala v vsi družbi, ki se je razodevala v pesmih polnih gorečega rodoljubja, in v telovadbi. Še le proti poldne smo se, želeči da temu prvemu izletu kmalu sledi drugi, vrnili prav židane volje z milimi našimi spremljevalkami in spremljevalci domú.

Iz Ljubljane. Sedanji naš deželni poglavar gosp. pl. Konrad Eybesfeldski je že nastopil svoje opravilstvo. Te dni so se mu poklanjali ces. uradi, deželni odbor itd., danes mestni odbor, odbor hranilnice, kupčijska zbornica, kmetijska družba in mnoge druge družbe, med njimi tudi „Matica“, „čitalnica“ in „južni sokol.“ Le en glas je o vrlo dobrem vtisku, s katerim so se vse korporacije in družbe poslovile od prečastitega novega deželnega predstojnika, — prav tak, kakor so „Novice“ po štajarskem in tržaškem slovenskem časniku zadnjič pisale.

Iz Ljubljane. (*Gospodom volilcem ljubljanskega mesta.*) Zdaj ko imajo kmalu volitve biti novih mestnih odbornikov, stopi mestjanski volilni odbor zopet pred Vas in Vam priporoča možé, kateri so Vašega zupanja vredni. Pri tem priporočilu mestjanski odbor ni gledal izključljivo na to, kakošne politične stranke da je mož, ampak da je tak, da se po njegovi dosežanji javni delavnosti sme pričakovati, da bode delal na prid in blagor glavnega našega mesta.

Volite tedaj složni po tem priporočilu in pridite volit vsi!

Gospodom volilcem, ki volijo

v 3. razredu 23. maja t. l.,

se priporoča:

gospod dr. E. H. Costa, dozdanji mestni župan, in

„ V. C. Zupan, trgovec in predsednik trgovske zbornice.

Gospodom volilcem, kateri volijo

v 2. razredu 25. maja t. l.,

se priporoča:

gospod Andrej Malič, posestnik,

„ dr. Anton Schöppl, c. k. vladin svetovalec,

„ Matevž Schreiner, hišni posestnik in pasarski mojster,

„ Jožef Zupan, korar in stolni fajmošter,

„ dr. Jožef Zupan, advokat.

Gospodom volilcem, kateri volijo

v 1. razredu 28. maja t. l.,

se priporoča:

gospod dr. Janez Ahačič, posestnik,

„ Karol Holcer, posestnik in trgovec,

„ dr. Jernej Zupanec, c. k. notár,

„ Gustav Tönies, posestnik in tesarski mojster,

„ dr. Leon Vončina, profesor.

V Ljubljani 11. maja 1867.

Mestjanski volilni odbor.

— Strah, ki ga je zastran novega katastra na Kranjskem občutil deželni odbor in ki so ga izrazile „Novice“ v spisu svojem „Nova katasterska mera“, tolaži „Laib. Ztg.“ v listu 108. s tem, da to, kar vlada zdaj namerava, ni nič drugega, kakor samo to, da se zemlja iznova meri; to merjenje je le prvo pripravljavanje za revizijo (presodbo) katastra, in tacih pripravljavnih del bode še več, predno pride cenitev tega, koliko zemljišča nesó. Ni dvombe — pravi omenjeni spis dalje — da vodila, po katerih se imajo doneski zemljiščini ceniti, bode vlada dala popred v prevdarek državnemu zboru in deželnim zborom. — Po takem zdaj res drugega ne bo, kakor to, da se bojo zemljišča na novo merila in da se to zgodi poredoma po vseh deželah s starim katastrom. Ker je to isto razjasnilo prejel tudi deželni odbor po c. k. deželni vladi, je tedaj resnica, kar je „Laib. Ztg.“ pisala.

— V poslednjem mestnem zboru je bilo naznanjeno, da je popolnoma napravljena nova mestna cimentarija, ktera velja tudi za okraj okolice ljubljanske; sklenjene so zdaj postave, po katerih se imajo cimentovati mere, vage in tehtála. Mestna gosposka bode oklicala to postavo in naznanila tarifo za to, kar cimentár ne stori brez plačila; za samo cimentovanje ni nič plačati. Ključarju in preskušnemu cimentarju gosp. Černi-tu v čevljarskih ulicah je izročeno to opravilo. — V tej seji je šlo tudi za to, da bi se deželna postava dobila zato, da se drva smejo na prodaj pripeljati po 24, 30 in 36 palcev dolge, ne pa krajše ali drugačne dolžine. Tako je večidel po družih deželah. Vendar ta predlog ni bil potrjen.

— Po občnem zboru kmetijske družbe se je 18 udov zbralo v skupnem obedu v čitalnični gostilnici. Da vesela družbica po dovršenem delu ni pozabila zdravíc, samo po sebi se razume; na predlog gosp. viteza Gutmansthal je ena izmed njih potovala tudi v Laške toplice (Tüffer) družbenemu predsedniku gosp. F. Trpincu, ki jo čez dve uri tudi prijazno odzdravil.

— Prečastiti profesor bogoslovja gosp. dr. Janez Semen je imenovan za pravega konzistorijskega svetovalca.

— Pretekli teden se je prečastiti kanonik in dekan gosp. Juri Grabrijan odpovedal časti okrajnega šolskega oglednika.

— Gospoda Ivan Vilhar in Aleks. Hudec sta v nedeljo odrinila čez Dunaj na Rusovsko k razstavi v Moskvo.

— Vipavke so nam v Ljubljano prinesle prve letošnje češnje že 8. dne t. m. Tako zgodaj ko letos ne pomnijo še češenj „Novice“, ktere prvi spomladanski sad že od nekdanj zapisujejo v svoje liste.

— Po poročilu, v katerem je gospod prof. dr. Vončina dne 9. t. m. v letnem zboru poročal o stanu k. t. rokodelske družbe, je ta družba tudi preteklo leto, ki jej je bilo dvanajsto, dobro napredovala. Udov sicer ni bilo dosti več, kakor navadno v zadnjih letih; šteje jih namreč 53, med kterimi je četrti del tujih; vladala je pa in vlada med vsemi brez razločka lepa uzajemnost in splošna vneta ljubezen do družbe. Izobčiti ni bilo treba nobenega, 6 jih je bilo v vojaščino vzetih, 19 se jih je iz Ljubljane proč podalo, dva sta postala samostalna mojstra, namreč gosp. Albin Ahčin ključar, in

Marijaher, čevljar in najemnik gostilnice pri „črnem medvedu“; oba tudi za naprej z družbo v zavezi ostanejo ko častna uda, katerih družba šteje 8. Podučevali so družbenike z blago neutrudljivostjo gospodje: profesor. Konšek, Močnik, Gnezda, in Boštjančič, v petju pa, dokler se ni podal na drugo mesto, g. Prohaska, pevodja narodne čitalnice; zraven pa ima družba 9 slovenskih in nemških časnikov razne vrste in mnogo lepih knjig v svoji knjigarnici. Povdarjal je gosp. ravnatelj v svojem poročilu posebno to prikazen, da, dokler družba stoji, še nikoli ni tako malo rokodelskih pomočnikov iz družih družeb šlo skoz Ljubljano kakor lansko leto, v katerem se jih je oglasilo samo 34, ko jih je zadnje 4 leta po 86 dohajalo. Gledé denarnih družbenih moči je bilo prav ugodno dozvedeti, da družba ima naloženih že 930 gld. v gotovem denarju, 350 gold. pa v državno-dolžnih pismih ali obligacijah; družbeniki pa da imajo v družbeni hranilnici pri družbi za pomoč obrtnikov uloženih blizo 500 gld. Letni stroški so se lahko poplačali s prineski blagih dobrotnikov, katerim se gosp. ravnatelj končno prav srčno zahvaljuje s trdnim upanjem, da na zadnje utegne družba vendar svojo lastno hišico si pridobiti. Bog daj, da se kmalu spolni ta blaga želja, zraven pa tudi posebno goreča želja vseh v zboru pričujočih, da bi čedalje več pomočnikov se udeležilo le-té za rokodelski svet sploh tako važne družbe. In mi dostavljamo še to, da še mnogo mnogo let neutrudljivi gosp. dr. Vončina družbi ostane mil oče!

— Vredništvo je bilo naprošeno tudi v „Novicah“ natisniti sledeče slovó: Prebivalcem dežele kranjske!

Po Najviši milosti Njegovega Veličanstva cesarja poklican na mesto deželnega poglavarja v Trstu in Primorju, rečem pri odhodu iz Kranjskega vsem prebivalcem te dežele: Bog Vas obvaruj!

Akoravno je bilo moje delovanje na Kranjskem le kratko, razvijala se je vendar na vse strani plodna delavnost, in jaz se zahvaljujem vsem, ki so me pri tem podpirali.

Po srečni osodi ostanem v novi upravni okolici, ki je meni izročena, sosed dežele kranjske, in ker ima kranjska dežela mnogotere zaveze z Trstom in Primorjem, bom tudi vedel in znal, te zaveze vedno gojiti z gorko skrbnostjo.

V Ljubljani 9. maja 1867. Edv. baron Bach.

— Gospod korar Juri Savaschnig je pred odhodom Njih eksc. barona Bacha prejel rad Franc-Jožefa.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Presvitli cesar in cesarica sta zopet v Peštu. Po nekterih časnikih bode kronanje ogerskega kralja 2. dne prihodnjega meseca, po nekterih še le 10. Ali je tudi to gotovo, ne vemo, ker se ne vé, koliko se bode o tem na sklepe hrvaškega zbora gledalo. Ker ogersko mesto Pešt potrebuje za to svečanost denarja, zahteva od vlade brez obresti 2 milijona gold. na pósito, ki se imata v 40 letih poplačati. Prečuden je ta dvalizem, ki posojila zahteva od družih dežel avstrijskih — od Cislajtanije — ki pa naj še povrh tudi obresti plačujejo! — Iz Zagreba sta „Zukunft“ in „Correspondenz“ prinesla sledeča silna važna telegrama od 11. dne t. m. „Zukunft-i“ se je pisalo to-le: Eno-glasni sklep deželnega zbora je ta, da pred cesarjevim potrjenjem članka 42. od leta 1861 (kteri zavaruje poslancem prosto besedo v deželnem zboru tako, da se zaradi nobenega govora poslanec preganjati ne sme) se zbor ne spušča v nikakoršno razpravo več;

zbor se je zabranil zoper vsako zaukazano (oktroano) volilno postavo. Ta zborov sklep je po „Corresp.“ izbudil nepopisljivo radost po mestu; narodne zastave vihrajo vkljub prepovedi; policija je prepovedala razsvitljenje mesta in ovenčanje Jelačičevega spominka. Ban žuga s strelom. Ključ k gori omenjenemu sklepu deželnega zbora moramo iskati v tem, da je ban undan povabil k sebi vse uradnike, ki so poslanci in jim veleval, da imajo po vladini volji za združenje z Ogri glasovati. Vsled tega položil je bivši kancelar Mazuranić svoje poslanstvo. Ravno to se je po velikih županih tudi zapovedalo županijskim uradnikom. Iz tega se vidi, kako važna, osodepolna dōba je nastopila na Hrvaškem. — Biskup Strossmayer se je iz Prage, kjer je bil slovesno sprejet, podal v Draždane, in od tod potuje dalje. — Druga imenitna novica je ta, da so v Londonu vendar skovali mir zaradi Luksemburga; Luksemburg ostane v rokah kralja holandskega pod poroštvom velikih vlad. Mir je po takem za zdaj zagotovljen; vendar pravega zaupanja ni, da dolgo ostane, ker za Luksemburgom tiči še kaj drugega, česar ne pozabita ne Napoleon ne Prus. — Na Češkem se bojé, da ne nastanejo kužne bolezni v krajih, kjer je divjala vlani vojska. Kjer so mrličji le plitvo zakopani, puhtijo iz zemlje smrdljivi sopuhi, ki okužujejo zrak. Več ljudi je že zbolelo in tudi hitro umrlo. — Naš cesar, pa tudi ruski car, gresta v Pariz razstavo gledat. — Cesarja Maksimiljana v Mehiki so neki res vjeli. Da bi ga umorili, se ni bati, vendar špekulirajo Juaristi na precej visok odkup.

„Zukunft“,

edini na Dunaji v nemškem jeziku izhajóči časopis za slovanske in romanske zadeve, si je pridobil vse, kar potrebuje, da bode delal tudi naprej lahko po dosedanjem programu; število vnanjih dopisnikov in privatnih telegramov se množi od dne do dne. S temi dopisi podaja „Zukunft“ v resnici bralcem svojim več novega ko vsakter drug časnik. Podlistek bode donášal tudi naprej prevode najboljših slovanske literature. — Naróčuje se lahko vsaki dan. Cena jej je za mesec dni 1 gold. 40 kr., za 3 mesece 4 gld., za pol leta 8 gld. in za celo leto 16 gold.

Milodari za pogorelce v Kranjski gori:

Gosp. Alojzi Pehare, župnik v Zlatopolji 1 gold.

Listnica vredništva. Gosp. F. P. v P: Rusko-slovenska čitanka se še le tiska; „Zarja“ se po razglasu naroča na Dunaji.

Žitna cena

v Ljubljani 8. maja 1867.

Vagán (Metzen) v novem denarju: pšenice domače 7 fl. —. — banaške 7 fl. 66. — turšice 4 fl. 14 — soršice 5 fl. 12. — rži 4 fl. 50. — ječmena 3 fl. 40. — prosa 3 fl. —. — ajde 3 fl. 40. — ovsa 2 fl. —.

Kursi na Dunaji 14. maja.

5% metaliki 60 fl. — kr. Ažijo srebra 125 fl. 50 kr.
Narodno posojilo 70 fl. 40 kr. Cekini 6 fl. — kr.

Loterijske srečke:

V Gradcu	} 11. maja 1867:	62.	75.	47.	72.	12.
na Dunaji		52.	82.	8.	3.	68.

Prihodnje srečkanje v Gradcu in na Dunaji 22. maja.